

stemmer med deres Overbeviisning, dog at Intet læres eller foretages, som strider mod Sædelighed eller den offentlige Orden; og den anden Paragraph, § 84, siger: at Ingen kan paa Grund af sin Troesbekjendelse berøves Afgang til den fulde Nydelse af borgerlige og politiske Rettigheder, eller unddrage sig Dpfylbelsen af nogen almindelig Borgerpligt. Derfor der i det her foreliggende Lovforslag skulde være nævnt en Paragraph af Grundloven, som kunde siges at have Betydning med Hensyn til det, som Lovforslaget egentlig tilsigter, nemlig en anden Ordning af dette Troessamsunds Stilling, end den ganske almindelige, som de 2 nu citerede Paragrapher fastsætte, saa skulde ikke §§ 81 og 84 være nævnt, men derimod § 83, som vistnok hentyder til en Lov, som vil komme i væsentlig Betragtning ved Afgjørelsen af det Spørgsmaal, der nu er reist ved det foreliggende Lovforslag; men denne Paragraph hører imidlertid til de saakaldte Løsteparagrapher, hvis Løster endnu ikke ere blevne indfrieede. Der siges nemlig i denne Paragraph: at de fra Folkekirken afvigende Troessamsunds Forhold nærmere skulle ordnes ved Lov; den indeholder saaledes en Tillægsbestemmelse til den, der habes i § 80 angaaende Folkekirken's Forsfatning, om hvilken det ogsaa siges, at den skal ordnes ved Lov. At nu Meningen af § 83 virkelig har været den, at der igjennem den saaledes bebudede Lov skulde gives de nødvendige nærmere Bestemmelser med Hensyn til de Troessamsund, der kunde vente at vinde Anerkjendelse, vil være klart for Enhver, som kan tilbagefalde sig i Erindringen de Forhandlinger, som fandt Sted angaaende denne Paragraph. Jeg havde selv megen Leilighed, som Ordfører, netop for disse Paragrapher, til at blive bekjendt med disse Forhandlinger; jeg skal imidlertid indskrænke mig til, hvad der vistnok ogsaa er tilstrækkelig, at fremhæve en Udtalelse, som med Hensyn til denne Paragraph blev fremsat af det Udvalg, der var nedsat angaaende det af Regjeringen forelagte Udkast til Grundloven, til hvilken Udtalelse i det Hele taget Forhandlingerne senere sluttede sig. Der siges nemlig om denne Paragraph — den fandtes ikke i det oprindelige Forslag

til Grundloven, men blev foreslaaet af Udvalget — at en saadan Lov, som den, Paragraphen bebuder, maatte ansees nødvendig, idet den nemlig maatte indeholde fornødne Bestemmelser om „Betingelserne for og Fremgangsmaaden ved Anerkjendelsen af slige Troessamsund“, og om deres „retlige Stilling til og Forpligter imod Staten.“ Heraf fremgaar klart, hvad Hensigten med en saadan Lov som den, der bebudes i Paragraphen, skulde være. Denne Lov er imidlertid endnu ikke kommet; der kan være de, som beklage det, og der kan være Andre, som ere meget veltilfredse med, at den ikke er kommet, og til de Sidste vil jeg navnlig regne en æret Rigsdagmand, som jeg for Diebliffet ikke seer her i Salen, nemlig Rigsdagmanden for Holbø Amt's 2den Valgkreds (Tscherning), som udtalte sig saa stærkt som muligt imod en saadan Lov, og haabede, at vi aldrig skulde faae den, fordi, sagde han, naar vi fik en Dissenter-Lov, saa var der ikke længere Troesfrihed. Jeg vil imidlertid ikke gjøre disse hans Dtringer til mine, men saameget er vist, at han ikke har imødeset Loven med stor Længsel, ligesom der heller ikke fra Rigsdagens Side er lagt for Dagen, at man søgte nogen særdeles Længsel efter at faae denne Lov, i alt Fald er det ganske vist, at Dpfordringen fra Rigsdagens Side har været langt større med Hensyn til andre Love end netop med Hensyn til denne. Derfor man vilde sige: Men nu er der fremtraadt en saa overordentlig paatrængende Nødvendighed for at faae en Anerkjendelse af et vist Troessamsund — nemlig det, der omhandles i det foreliggende Lovforslag — at vi maae see bort fra, at det kunde være rigtigere og hensigtsmæssigere — saaledes som man tænkte sig ved Grundlovens Givelse — at faae en fuldstændigere Lov med Hensyn til de forskellige Dissenters Dptagelse i Kategorien af de anerkjendte Troessamsund, saa er dog saameget klart, at det omhandlede Troessamsund ikke ved det Lovforslag, som her foreligger, vilde kunne opnaae det Mindste af, hvad der i saa Henseende maatte tilsigtes; thi Lovforslaget indeholder, som sagt, slet Intet. At sige, at den evangelisk-lutherske Fri-Menighed i Kjøbenhavn anerkjendes som „saadan“, alt-